

Sal:1 ● Hejmar: 1 ● Zivistan 2006
Pêveke Azadiya Welat, bê pere ye.

Bi alîkariya Karger û
Şaredariya Sûrê

Dersên PHP'ê

Êdî hûnê bikaribin bi PHP'ê bixebitin

Dersên HTML'ê

HTML bingeha zimanên bernamkariyê ye

Sazkirina Malperan

Hûn jî dikarin malpera xwe çêkin

Bernameyên Komputerê Dibin Kurdî

Her kes ne mehkûmê Microsoft Windowsê ye. Linux Ubuntu bu kurdî derket û textê Microsoftê dihejîne.

Koma PcKurd Werdigerîne

Xewnek kirin rastî, rastiyeke belav kirin.

Firefox û OpenOffice

Bernameyên azad yek bi yek tîn wergerandin.

Opera 8.5

Geroka yekemîn e ku li kurdî hate wergerandin.

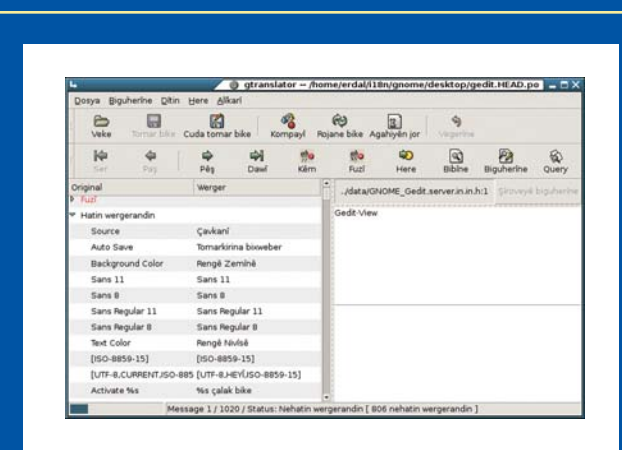
Pêşbaziya Nivîsbariyê 2006

Ev pêşbazî bi tenê ji bo bernamkariyên kurdî ye.

Ensîklopediya Kurdî

Ew tekane û mezintirîn ensîklopediya kurdî ye. Hûn jî dikarin bi destê xwe wê mezintir bikin û zimanê xwe bixin nav zimanên dinyayê. Ji bo vê yekê zanîneke pir ne lazim e. Hinek daxwaz û hinek hezskirin bes e.

Abiword Derket

Tu li ber komputerê rûniştî yî û nivîsa xwe dinivîsî. Her ku tu çewt dinivîsî, ew serast dike. Çewtiyên te nîşanî te dide û rastiya wê ji te re dibêje. Ev jî êdî nexwn e.

Rêzan Tovjîn

rezan@pckurd.net

Dersên PHP'ê

R. Lerdorf, di destpêka dîroka înternetê de, wate di wan salên 1990'î de ku hîn înternet nû belav dibû de, ji xwe re li karekî digeriya. Fikirî ku kurtejiyana xwe di rûpelekê de binivîse û dema çû ji bo kar serî li derekê da, vê navnîşanê bide wan. Lê wan deman, bi taybetî jî di tora Unix a zanîngehan de ku pêşkêşkerên web hatibûn saz kirin, çêkirina rûpeleke şexsî ne karêkî hêsan bû.

Kî rûpelekê ji xwe re çêke û têxe pêşkêşker, heke roja yekem lê hay nebe jî, roja duyem dê meraq bike bê çend kes ketine malpera wî, çi fikirine û xwestine jê re çi bibêjin. Lerdorf kurtejiyana xwe xist pêşkêşker û wî jî meraq dikir ku çend kes vê kurtejiyana wî dixwînin. Wan salan di hindurê wê de motoreke berhevkar hebû ku yek-du makro fêhm dikir. Çend amûrên ku di piraniya malperên şexsî de hene; lîstika mêvanan, hejmarok û hwd tê de cih digirt. Lerdorf di sala 1994an de li ser vê meraqa xwe PHP (Personal Home Page) bi pêş xist..

Beşeke mezin a vê nivîsbaryê ji zimanê Perl hatibû standin. Navê Personal Home Page (Serûpela Şexsî) lê kiribû. Vê nivîsbaryê gelekî bal kişand û hate bikaranîn.

Lerdorf pêvekên ku wekî form daneyên ji serlîderan hatine berhev dike nivîsî. Navê vê bernameyê bû PHP/FI (Form Interpreter / Şîrovekarê Formê). Hinekan navê PHP2 li vê guhermaya bernameyê kir. Ev nav, tevî ku bername gelekî guherî û bi pêş ket jî demeke dirêj neguherî.

Lerdorf di 1993an de motora berhevkar ji nû ve nivîsand. Navê wê bû PHP/FI V2. Vê guhermayê formên agahiyên HTML bi kar dianî. Dema desteka MySQL jî li vê yekê zêde bû, PHP/FI êdî ji dayika xwe bû.

Pêşî ji gel re ne vekirî bû. R. Lerdorf fikirî ku ev nivîsbarya ku ji bo xwe amade kiriye ji aliyê kesên zêde webê nasnakî ve jî dikare bi hêsanî were bikaranîn. Di sala 1995an de bi navê "Personal Home Page Tools" li gel hate vekirin. Êdî gelek kesan destek dayê û kodên wê bi hevkarî bi pêş xistin. Ji lew re bi lez bi pêş de çû.

Rasmus Lerdorf di nivê sala 1995an de komek ava kir. Di vê komêde Zeev Suraski, Stig Bakken, Shane Caraveo û Jim Winstead hebûn. Heta wêdemê PHPê ji "Perl"ê deyndariyeke dewamî dikir. Vê komê PHP jî vî awayî rizgar kir. PHP kirin (Object-Oriented) "Berêveyî Bireser." Ew êdî zimanekî bernamekirinê yê bi vî rengî bû. Ev kom jî bo kêrhatinên dîtir li PHPê zêde bike, hey xebitî.

Di 1997an de Zeev Suraski û Andi Gutmans motorê berhevkar bi tevahî ji serî de nivîsandin û ji bo PHP V3 bingehê çêbû. Dû re jî PHP V4 ji serî ve hate nivîsandin. PHP Hypertext Processor jî bo serkeftinan amade bû.

Li Tirkiyeyê cara yekemîn bi malpera Azadiya Welat, ku Serhad Ronahî amade kiribû, ji aliyê kurdan ve PHP hate nasîn. Wê demê li dinyayê PHP bi lez û bez belav dibû.

PHP Çi Ye?

PHP zimanek ji zimanên bernamekirina webê ye. Her wiha, cihê ku herî pir lê tê bikaranîn jî web a herî mezin, ango înternet e. Di înternetê de daneyên rûpelan, bi bikaranîna protokolan belî ji deriyekî komputerê dihere yê din.

Ev çûn, an jî ev birin, li ser bingeha TCP/IP pêk tê. HTTP (Hyper Text Transfer Protokol) jî dibe pûl a li ser vê nameyê.

Dem a tu dixwazî www.malperamin.com vekî, komputera te ji pêşkêşkerê ku wê rûpelê pêşkêş dike re nameyekê dişîne, wekî daxwaz. Ev daxwaz jî aliyê pêşkêşker ve tê bersivandin. Ji danûstandinê re bi kinasî wiha tê gotin "daxwaz-bersiv."

PHP wekî Linuxê xwedî zagonên "Pergala Vekirî" ye. Ango bi van zagonan vegirêdayî ye. Her kesê ku dixwaze, dikare guhertinan li gor zanebûna xwe lê zêde bike. Lê nikare jî vê guhertinê perayan qezenc bike. Divê guhertinên xwe ji her kesê ku dixwaze re eşkere jî bike.

Ji bo kesên ku CC++, Pascal, heta Visual Basic dizanin, hînûna PHP'ê bi tenê danekî rojê digire. Lê kesên ku van zimanan nizanin, belkî çend danên rojê ji bo wê veqetînin. PHP, zimanekî Scriptê ye; wate, kodên wê wekî dosiyên nivîsê tîn tomakirin û li cihê ku dê were bikaranîn, ji aliyê şîrovekarê ve tê şîrovekirin.

Ev tê wateya çi? Ev tê wateya ku ji bo tu bernameya te bi PHP'ê nivîsiye berhev bikî, yanî wekî EXE bikî dosiyeke ku dikare bê xebitandin, pêwistiya te bi derxistina dosiyeke din tune. Lê ji bo tu bikaribî Scriptên xwe yê PHP bixebitî, pêwistiya te dê bi bernameyê ku

zimanê PHP'ê bizane çêbibe. Ev bername dikare bi serê xwe (di paceya fermanxwaz de an jî di termînalê dîmenderê de) jî bixebite. Lê bi tevahî em bêjin ku divê ji aliyê Pêşkêşkerê Webê ve bikaribe bête xebitandin. Bi gotineke din, divê mirov bike ku Pêşkêşkerê Webê were radeya ku ji PHP'ê fêhm bike.

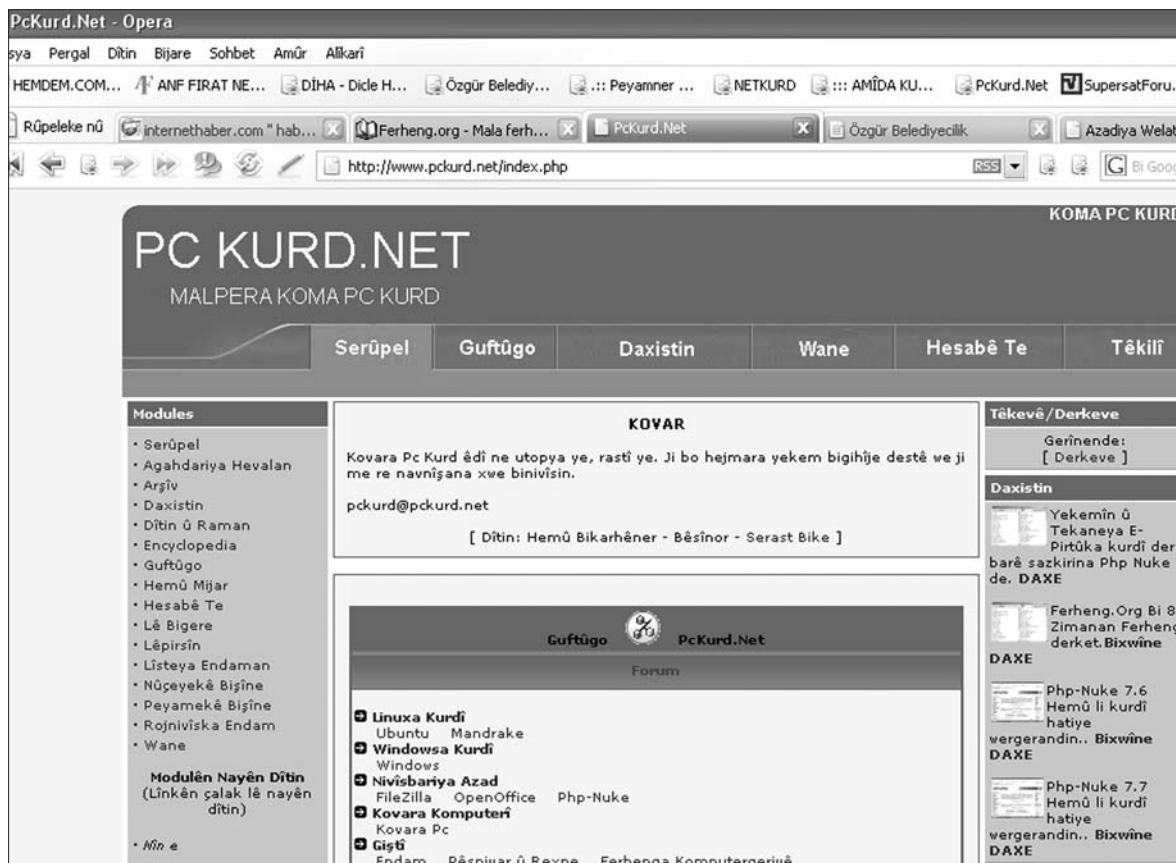
Şîrovekarê PHP'ê, iro li ser teknolojiya Scripta ku jê re 'kakilê-Zend' tê gotin, ji aliyê Zeev Suraski û Andi Gutmans ve, ji serî ve, bi tevahî ji nû ve hatiye nivîsin. Zend, teknolojiyeke wisa ye, ku wekî Windows Script Host û mesela Visual Basic for Applications (VBA), îmkanê dide Pergala Xebatê ku bernameyên pê hatine nivîsin bikaribe bixebitîne.

(Der barê Zendê de mirov dikare agahiyên bêhtir ji www.zend.com'ê bigire.)

Îro navê fermî yê vî zimanî wekî 'PHP: Hypertext Preprocessor' (Pêş-pêkanînerê Hiper-nivîsê) hatiye guhertin. Û ji bo gelek Pêşkêşkerên Webê bikaribin zimanê PHP'ê fam bikin, şîrovekarên pêwist ji nû ve hatin hilberandin. Di 20'ê rêbendana 2000'an de konferansa yekemîn a PHP'ê li Israîl pêk hat û ceribandina guhertoya 4'emîn hate pêşkêşkirin.

Êdî tu dikarî rûnî û bi PHP'ê bernameyêke xwedî her bikêrî binivîsî; wate PHP hatiye asta ku bi serê xwe herêmen sepanê bibîne. Bi gotineke din, bi PHP'ê êdî mirov dikare hem bernameyên listikan binivîse, hem jî rêveberiya danegirê binivîse. Hema hema mirov dikare pê her cure bernameyan binivîse.

Di vê pirtûka biçûk de, aliyê PHP'ê yê ku me têkildar dike, PHP zimanekî bername-nivîsiyê ye ji bo mirov bikaribe hinek karan bi Pêşkêşkerê Webê bide kirin. Hema wekî

Malpera Pckurd.Net jî malpereke ku bi PHP'ê hatiye amadekirin. Divî warî de ne malpera yekemîn e jî û ne ya tekane ye jî. Lê di warê xwe de xelek xebatên girîng pêk anî û niha tekane navnîşan e.

CGIPERL an jî ASP, ColdFusion, Java (ne Javascript) ! Kod ên PHP'ê, dema me rûpelên HTMLê çêkir, di nav etîketên HTMLê de , di nav veqetandeka xwe ya taybet de tê nivîsîn.

?PHP
echo ("Merheba Koma PCKurd!");
?>"

Te divê di komputera te ya şexsî de, te divê di internetê de, dema Pêşkêşkerê Webê dibîne ku mêvanek (bernameya daxwazkar a internetê, GerokBrowser) dosiyêke ji cureyên ".php", ".php2", ".php3" an jî ".php4" dixwaze, hema ji xwe re dibêje "Aha dîsa ji min re karek derket." Lewre Pêşkêşkerê Webê dosiyêke ji cureyên ".htm" an jî ".html" bi hêsanî di dîska xwe ya bicihkirî de dibîne û bêzêmet ji daxwazkar e dişîne. Lê dema ku ".asp", ".pl", ".cfm" û her wiha ".php" tê xwestin, Pêşkêşkerê Webê vê rûpelê wekî ku heye ji daxwazkar re naşîne. Pêşî gazî şîrovekarê PHP'ê dike û pê dide zanîn ku divê ew vê dosiyê radestî daxwazkar bike. Şîrovekarê PHP'ê (ango di Windowsê de PHP.EXE, an jî di guhertoya çaran de PHP4isapi.dll, di Unix û mînakên wê de dosiya PHP ku dikare were xebitandin), vê dosiya ku radestî wî bûye, pêşî kod ên PHP'ê yê di navbera veqetandeka "" de ne, hildibijêre û pêwistiya wê çî be, wê dike. Ev kod ên ku di navbera van veqetandekan de ne, fermanên karên ku em dixwazin pêk werin e. Sedema ku em bi HTMLê nehatine ser û PHP'ê bi kar tînin jî, tiştê ku ev ferman dikin jî aliyê HTMLê ve nikare bête pêkanîn.

Di vir de tiştên ku HTML nikare bike çî ne? Berî her tiştî hinek karên ku divê di Pêşkêşkerê Webê de werin kirin hene. Di serî de em nikarin bi rîya etîketên HTMLê dosiyêke danegira di Pêşkêşkerê Webê de vekin û daneyên tê de bixwînin. Em bi rîya HTMLê nikarin dosiyên nivîsa xwerû ya di dosiyên dîskên bicihkirî yê Pêşkêşkerê Webê de jî nikarin bixwînin.

Rojanekirina PHP-NUKE

Em bêjin malpereke te heye. Te ew bi Php-Nuke 7.1 ava kiriye. Lê piştî vê guhertoyê, Php-Nuke 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 û 7.6 derketiye. Nexwe divê tu guhertoya xwe jî nû bikî.

Di vê gotarê de emê rîya kin û serast a rojanekirina guhertoyan rave bikin.

Niha em ê van gavan yek bi yek binivîsin.

1-Ji malpera www.pckurd.net, ji beşa Daxistin'an ji xwe re php-nuke 7.6 daxê.

2-Dosiya ku te daxist ji hundir "zip" derxe.

Ji bo tu mezin bikî, wêne bitikîne.

3-Niha hemû dosiyên di hundir peldanka "html" de hene, bigire û bavêje ser pêşkêşkerê (server) xwe.

4-Di hundir pakêta php-nuke 7.6 de, bi navê "upgrades" peldankek heye. Li hundir wê peldankê binivîsîn, hundirê wê wiha ye.

5-Di hundirê "upgrades" de ji bo her guhertoyekê dosiyek heye. Mînak, niha ji ber ku te php-nuke 7.1 bi kar aniyê, divê tu têkevî hundirê 7x û li hundirê wê binivîsîn. Di hundirê wê de ev dosî hene:

- upgrade70-71.php
- upgrade71-72.php
- upgrade72-73.php
- upgrade73-74.php
- upgrade74-75.php
- upgrade75-76.php

Niha tu jî peldankeke bi navê "upgrades" di hundir pêşkêşkerê xwe de çêke. Û van dosiyên di hundirê 7x de hene, ku me navê wan li jor rêz kiriye, hemûyan bavêje hundirê wê dosiya xwe ya bi navê "upgrades"

7-Tiştêkî ku tu zêde bikî nemaye. Îcar em bêjin navê malpera te www.pckurd.net e. Divê tu di cihê navnîşanê yê Browserê de wiha binivîsîn:

www.pckurd.net/upgrades/upgrade71-72.php

Piştî te wisa nivîsî, ENTER bike.

Heke pirsgirêkek tune be, dê di dimendara te de tiştêkî wiha xuya bibe.

Niha ji bo dosiya din jî wiha binivîsîn û ENTER bike:

www.pckurd.net/upgrades/upgrade72-73.php

Bi vî rengî heta tu hatî 75-75'ê bidomîne.

Êdî te xwe gihande guhertoya herî nû. Niha tu dikarî hemû dosiyên di hundirê peldanka "upgrades" de bavêji û jê bibî.

Hemû pirs û pirsgirêkên xwe di www.pckurd.net de, di beşa foruman de binivîsin.

Serkeftin.

Di PHP-NUKE de ewlekarî

Rizoyê Xerzî | PCKurd

Hemû pirs û pirsgirêkên xwe di beşa me ya Guftûgoyan de binivîsin, em alîkariya we bikin.

Ez bawer dikim gelek tiştên li ser ewlekarîya Php-Nuke hatine nivîsîn serê we gēj kiriye. Belkî gelek kes hene ku her roj ji tîrsa xirakirina malpera xwe ranazin. Ezê di vê gotarê de rîyeke ewlekarîyê ji bo we bînim zimên.

Lê ezê vê gotarê ji bo Php-Nuke 7.7 binivîsim. Li gor ku ez dizanim Php-Nuke 7.7 bi kurdî qediyayê û dê PCKurd.Net wê jî biweşîne.

Ezê vê gotarê li ser ewlekarîya dosya admin.php binivîsim. Lewre min ceriband û min fêm kir ku navê dosiya "admin.php" tê guhertin û dema ku hate guhertin jî bidestxistina wê diwartir dibe.

Ji bo vê yekê divê tu hem navê "admin.php" biguherî û mînak; bikî "celadetbedirxan.php" û her wiha têkevî hundir dosiya config.php û di wir de rêzika

....

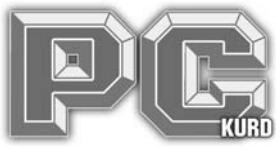


```
$admin_file = "admin";
....
bibîni û wiha biguherîni
...
$admin_file = "celadetbedirxan";
....
```

Heke mirov wisa bike, ez bawer im ji bo ewlekarîya dosiya admin.php gaveke mezin tê avêtin.

Ji bilî vê rîyê, mirov dikare "Admin secure 1.7" saz bike û ewlekarîya xwe zêdetir bike. Ezê di gotareke din de li ser wê jî binivîsim.

Ji bo pirsên xwe li beşa guftûgoyê binivîsin.

Kovara PCKurd
pckurd@pckurd.net

8 sazkirinên herî baş ji bo BIOSê

Tu hîleyên nû yê BIOSê bêyî sazkirina serast ên ku ji berê ve tê zanîn, bi kêrî tiştekî nayê. PCK-URD.NET alîkariyê dide te ji bo 8 klasîkên BIOSê bîn bîra te.

1-Hevkariyên ne pêwîst betal bike:

Karta Navîn, ango mainboard a te çiqasî nû be, dê hevkarîyên têkve jî ewqasî pirr bin. Karta deng, (sound kart) WLAN, karta dîmenê û gelek amûrên têkveyî li karta navendî hatine zêdekirin. Heke hinek ji van ji aliyê te ve nayê bikaranîn, nexwe betalkirina wê de bike ku komputera te zûtir vebe. Hem dê bike tu hin birrîên girîng bi paş ve bitsînî. Ji hêla integrated Peripherals a li Award BIOS û li AMI-BIOSê jî li hêla Peripheral Setup tu dikarî betalkirinan pêk bînî.

2-Taybetiya Floppy (Drive) seek betal bike:

Her dema tu komputera xwe vedikî, têdebûn û nebûna disketê tê çavlêgerandin. Ev jî dibe sedema derengvebûna komputerê. Hem dengê hilma mirov teng dike jî jê derdikeve. Ji ber vê, ji pêşeka Advanced BIOS-Features a li Award-BIOSê Boot up Floppy seek bike "Disable." Li AMI-BIOS ji bo tu vê yekê çêkî, divê tu ji pêşekan (menu) Advanced Setup Floppy Drive Seek Disabled bişopîni.

3- Tu dikarî taybetiya Virus Warning jî betal bikî:

Ev taybetî li hember virusên ku ketine beşa Master boot Record te

hişyar dike. Pirr nehatiye dîtîn ku vê taybetiyê êrîşeke rastîn a virusan bend kiriye. Her wiha ne taybetiyeye wisa ye ku tu dest ji bernameyeye dij-virus berdî. Tu dikarî vê hişyariya virusên Biosê bi rihetî bigirî. Ji bo kesên xAward-BIOS dixebitînin, li bin pêşeka Advanced BIOS-Features, Vebijarka Virus Warning bike Disable. Di AMI-BIOSê de jî tu

Features ji bo AMI-BIOSê j îli Advanced Setup tu dikarî vê taybetiyê betal bikî, "Enable."

5-Taybetiya (Flash) BIOS Protection çalak bike:

Ev taybetî nahêle BIOS were jêbirin, an jî dîsa li ser were nivîsîn. Ji ber vê yekê baş e ku wekî "Enable" bimîne. Bi tenê dema te BIOS rojane kir, vê taybetiyê

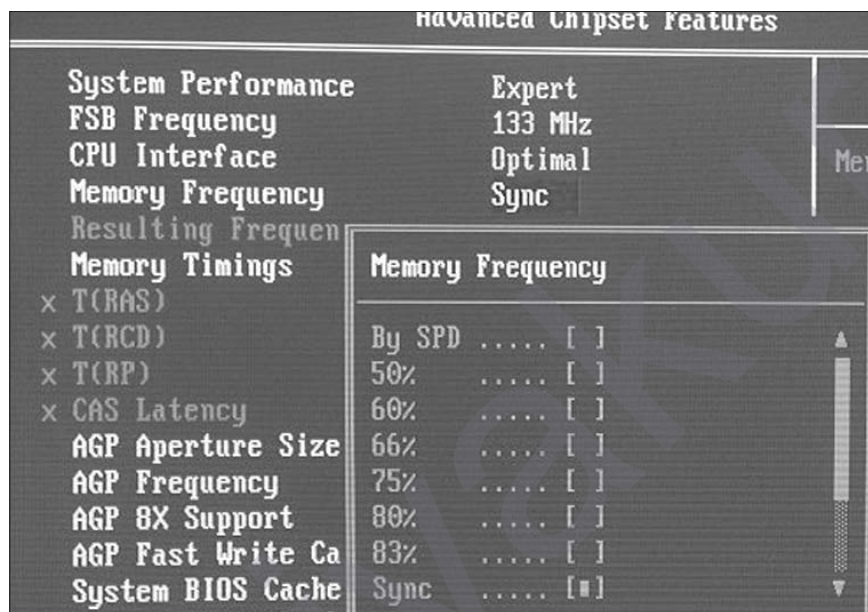
rîneke IRQ têxe valahiyê ev taybetî gelekî cazîb e. Ev sazkirin ku di rewşa Enable de be, BIOS IRQ ya 12an ji bo PS2 mişkê vediqetîne. Ji ber vê rewşa herî baş dê Auto be. Ji ber vê yekê, heke mişkek li pergale nehate girêdan, birrîna 12an dê ji bikaranînê re vekirî be. Di BIOSê de bi pirranî tu dikarî li bin sernavê PS2 Mouse Power an an jî li bin sernavê PS2 Mouse Support lê rast werî.

7-Bikaranîna Onboard IR Function

Di van demên de ku em komputera xwe ya li odeya xwe ji dûrî ve bi dûresazê bi rê dibin, taybetiya infra-red hîn bêhtir balê dikişîne. Heke di pergala te de amûreke ku bi infra-red dixebite tune be, tu dikarî vê taybetî têtî rewşa Disabled. Heke di karta navendî ya te de hevkarîye girêdayî infra-red hebe IrDA-Mode an jî Ask IR Mode çalak bimîne dê çêtir be.

8-Sazkirinên FSB Spread Spectrum

Ev taybetî ji bo ronîdana elektromanyetîk a ku Frontside Bus (FSB) belav dike dakeve asta herî nizim, leza saetê a FSB dadixe nêvî, an jî bêhtir dadixe. Ji ber vê yekê çêkerên komputeran ji bo Bawernameya Ewlekariyê CE encamên bilindtir distînin. Dema tu leza saeta FSB bilind bikî, ev taybetî stabilitetaya pergala te xira dike. Ji lew re vê taybetiyê bike Disabled. Di rewşa xebata asayî de sazkirina di asta nizim de %1 bes e.

Mirov dikare mîhengên BIOSê biguhere. Em pêşniyar nakin ku kesên jê fam nekin guhertinan bikin. Lewre guhertina mîhengan garantiyê radike.

dikarî li hêla Virus Protection vê taybetiyê betal bikî.

4-Betalkirina Quick Power on Self-Test

Heke pergala te bi tenduristî dixebite, ne pêwîst e di her vebûnê de bîr were hejmartin. Ji bo Award-BIOSê li Advanced BIOSê

bigire. Di hinek guhertoyên Award-BIOSê de ev taybetî bi navê Flash Update ye, ji bo tu parastina lînivîsandinê çalak bikî, vê taybetiyê bike "Disable."

6-Bikaranîna PS2-Mouse Function Control

Ji bo kesên ku dixwazin bir-

Destpêka dersên HTML'ê

HTML: Hyper Text Mark-up Language

Dema me çend kesan Koma Pc Kurd ava kir, me texmîn nedikir ku rojekê emê werin vê astê. Îro êdî em pirtûkên vî karî dinivîsin û her ji 6 mehan xortekî din dikeve nav me.

Divê mirov HTML'ê baş bizane. Ew zimanê bingehîn ê internetê ye. Ji bo mirov malpereke baş ava bike gelekî pêdivî ye.

Dema mirov bi riya gerokê dixwaze malperekê veke, mirov bi alîkariya www. navê malperê dinivîse û malperê vedike. Mirov dibîne wa ye wêne, nivîs, xêz û hin tiş-

tên din bi awayekî xweşik, rêzkirî û balkêş derketin.

- Mezînbûna nivîsan...
- Rengê nivîsan...
- Dema mirov ditikîne rûpelekî din vedibe...
- Berî mirov bitikîne nivîs reng diguhere...
- Berî mirov bitikîne nivîs mezinahiyê diguhere...
- Kîjan wêne li ku, çawa disekine...
- Dirêjahiya xêzan...
- Stûriya xêzan...
- Nivîsa stûr, paldayî û binxêzkirî...
- Divê tu bizanî ku di vê rûpelê

de ev bikêrî hemû bi HTML'ê dihatin pê. Îro gelek zimanên din hene ji bo malpersaziyê. Lê HTML bingeh e û di hemûyan de jî bi awayekî heye.

- HTML di nav zimanên bernameyeyê de yê herî hêsan e...
- HTML bi tenê rûpelên bêtevger (statik) çêdike...
- Zimanên rûpelên bitevger amade dikin jî HTML'ê bi kar tinin...
- Tu HTML'ê nizanibî, tu nikarî malperekê çêkî...
- Tu hoste yî, HTML amûra te ya herî hêsan e...
- HTML zimanê teşedanê ye...
- Pir hêsan e, bi kêrî hindik tiş-

- tan tê...
- Divê tu bizanî ku rûpelên malperê ji dosyan pêk tê. Ew dosiyên HTML'ê ne. Gerok wekî "dosiyên htmlê" gazî wan dike. Jixwe cureyê dosiyên wê jî .html û .htm ne.
- Edîtor û bernameyên wekî Front Page nahêlin tu hîn bibî...
- Pêşî HTML'ê hîn bibe, dû re bernameyan bi kar bîne...
- Tê bi Lînuksa Nişeyê HTML'ê çêtir hîn bibî...
- Piştî tu hîn bû, tu jî gotarekê der barê wê de ji me re binivîse ku em jî tiştekî ji te hîn bibin...
- Fermo!
- Serkeftin Ji te re!

Navnîşanên hotmailê tîn bidestxistin!

Bernameyeke bi navê Hotmail Brutus hemû navnîşanên hotmailê yên dinyayê bi dest dixin û di wê listeyê de li navnîşana e-peyama (e-mail) te digerin. Heta niha gelek navnîşanên e-peyamên hotmailê yên nivîskarên kurd hatine bidestxistin. Vê hefteyê jî nivîskarê kurd Lokman Polat, ku li Swêdê dijî, bi e-peyamekê tîkiliyên xwe hişyar kir ku navnîşana wî ya kevin lokmanpolat@hotmail.com ketiye destê hin kesên êrîşker û ew kes çêran ji tîkiliyên wî re dikan.

Van rojan bernameyek bi navê Hotmail Brutus ketiye nav destê Hacker'an. Bi taybetî hacker'ên tirk vê bernameyê li dij e-peyamên rojnamevan, nivîskar û kesên navdar ên kurd bi kar tînin. Navnîşana wan

a hotmailê bi dest dixin û bi tîkiliyên wan re diaxivin, siqêfan dikan û hewl didin ku saloxan bi vî rengî bi dest bixin.

Navnîşana hotmailê çawa bi dest dixin?

Berî niha bi çend rojan navnîşana rojnamevana kurd Mizgîn Bîngol jî ketibû destê wan kesên û wan gelek çêr ji kesên di MSN a wê de tomakirî ne re,

gotibûn.

Xetereya wê di çî astê de ye?

Malpera bi navê PC KURD berî niha bi çend rojan, e-peyameke giştî ji bo bikarhênerên kurd birêkiribû û hişyar kiribû ku dê bûyerên bi vî

rengî van rojan rû bidin. Lewre hemû şifreyên hotmailê yên dinyayê, di listeyekê de tîn bidestxistin. Jixwe ji ber vê yekê navê bernameyê jî Hotmail Brutus e, yanî wekî xayinekî ji hundir hotmailê,

navnîşan û şifreyên wan dide destê kesên bi niyeta xirab.

Lê ew kes her dem xwe eşkere nakin. Malpera PC KURD jî bikarhênerên kurd hişyar kirin ku xetereya vê yekê zêdetir e. Lewre ew kes dikarin nehêlin tu fêhm bikî û her roj peyamên te bixwînin, dû re wekî nexwendî nîşan bikin û jê derkevin. Tê her roj bibînî ku hinek peyamên nexwendî hene, lê tu yê tu caran fêhm nekî ku peyamên te berî te, ji aliye hinek kesan ve hatine xwendin.

Malpera bi navê PC KURD pêşniyar dike ku hûn tiştên nepenî û veşartî li ser e-peyamên xwe nenivîsin û bi taybetî şifreyan li ser e-peyamê ji tu kesî re neşînin. Divê bête zanîn ku, di internetê de ji %1 jî tiştêkî were veşartin nîn e.

Hacker'an berê xwe guherandin

Li gor lêkolînên vê dawiyê, êrîşkarên sîber êdî taqîkên xwe guherandin. Êrîşkarên nû, êdî êrîşî qelşên vala yên Pergalên Xebatan nakin, lê êrîşî bernameyên tîn bikaranîn dikan.

Heta van demên dawî êrîşên herî pir ên êrîşkarên sîber, li dora guhertoyên Windows û her wiha Pergalên Xebatan diçû û dihat. Lê di van demên dawî de, daneyên ku tîn bidestxistin, nîşan didin ku hedefa wan guherî. Hedefên nû, bêhtir li ser sepanan radiweste. Wekî sedema guhertina hedefê jî, herî pir rojanekirina Pergalên Xebatan tê xuyakirin. Hedefa nû Sepan in Çend roj berê Şirketa Lêkolînan a bi navê SNS Instite daneyên bi vî rengî diyar kir. Li gor daxuyaniya wan, êdî Şirketên Nivîsbariyê yên mezin tevdira xwe distînin û ji bo qelşên ku tîn dîtin, di dema xwe de dagirtin û pîneyan diweşînin. Ji ber vê yekê Pergalên Xebatan her ku diçin bêhtir bi ewle dibin û êrîşkar berê xwe didin ser sepanan. Di listeyê de anti-virus jî heye Di listeya êrîşkaran de bernameyên pir tîn hezkirin û bikaranîn, hene. Di serî de iTunes, RealPlayer û Winamp hene. Di nav hedefên nû de bernameyên ewlekariyê jî hene. F-Secure, TrendMicro, McAfee û Symantec di van demên dawî de ketine teşqeleya ewlekariyê û pîspor ji vê yekê bi tasewas in. Li gor daxuyaniya SANS'ê, di çarîka vê salê de, 600 heb qelşên nû yên ewlekariyê hatine dîtin û hîn jî ev qelş nehatine pînekirin. Her wiha 20 jî van qelşan, gelekî girîng in, xetereya wan mezin e.

Sergoyê Qada Nîgaşî

Wekî tî zanîn çawa ku computer û internet kete nava jiyana mirovan êdî tîgihîştin ku tenê mirin ji destê mirovan reviyaye. Niha wekî ku em dibêjin malper an jî bi navekî din em bibêjin ensiklopediyên qada nîgaşî rasterast bi internetê re kete nava jiyana me.

Me her kesî dest bi malpereke bi dilê xwe kir. Ji ber hin sedemabori, teknîkî, şexsî û hwd.- malperên me hatin girtin. Gelek caran me ax kişandiye xwezî min kopiyên dosyayên malpera xwe li cem xwe bihişt. Hema bila li ber destê min bûya. Me dixwest em xwe bigihînin sergoyê malpera xwe.

Niha jî malpereke bi navê

<http://www.archive.org> peywira sergoyên malperan dike. Lê wekî me got ev malper jî sergo ye, dibe ku hûn xwe negihînin hin malperan, hin dosyeyan. Lê dîsa jî hûn dixwazin nostalji bikin ji kerema xwe re vê malperê ziyaret bikin.

Exploit Çi Ye?

Exploit Çi Ye, Çawa Tê Bikaranîn?

Di pergalek xebitandinê yên kesane de (mînak DOS) tenê bikarhênerê pergalek bi kar tîne û tenê ev bikarhêner dikare dosyayan veke, bixwîne û hwd.

Lê di pergalek xebitandinê yên ku pir kes di heman demê de dikarin bikar bînin de, divê rêveberek hebe. Ev rêveber di Novellê de wekî supervisor, Di Unix û clonên wê de wekî root, di NT'ê de wekî administrator tê binavkirin. Di van pergalek ku pir kes dikarin tê de bixebitin de kesên ku dixwazin desthilatiya xwe xurtir bikin bernameyên bi navê "exploit" nivîsandine. Exploit, ji tunebûna bernameyê li ser pergalek sîdê werdigirin û desthilatiya bikarhênerê/xurtir dikan. Exploit wekî local û remot du cure ne. Exploitên local, dema ku bikarhênerên pergalek bin dikarin bîn bikaranîn, lê di exploitên remote de ne hewce

ye ku tu bikarhênerê/i pergalek bî. Kêmasiyên pergalek û exploitên ji bo bikaranîna wan hatine nivîsandin roj bi roj zêde dibin û ji bo her kêmasiyêke pergalek patch tîn nivîsandin.

Hûn dikarin ji <http://us.mcafee.com/virusInfo/default.asp?id=alphan> ê zêdetir agahî bistînin.

Ciwanekî Pîranşarê cara yekemîn Windowsa XP kire Kurdî

Malpera Peyamnêrê nûçeyek weşand ku gelek balkêş bû. Luqman Bexte ciwanekî bajarê Pîranşara ser bi Kurdistana Îranê, piştî pitir ji salek û heft mehan mandibûn û karkirinê, karî Windowsa XP bi tevahî bîne ser zimanê Kurdî.

Eva ji bo wan kesan ku bi başî zimanê Îngilîzî nizanin, hêskariyê ke baş e. Ji ber ku Luqman dibêje Windowsa wî her ji destpêka dabezandin bo ser Kompyuterê, hemû

aykonên wê bi zimanê Kurdî ne.

Wî ciwanê Kurd çend kar û pirojeyên din jî li ber dest de hene. Yek ji wan serpêhatî û berhemên stranbêjên Kurd e, nermamêra wê bi awayekê ye ku dema mirov li ser navê stranbêjekê bitikîne, dikare serpêhatiya wî/ê bixwîne û berhemên wî/ê guhdarî bike.

Hêjayî gotinê ye ku kekê Luqman waneya Kompyuterê li çî xwendengehekê û li cem çî fêrkare-

kê nexwendiyê.

Tê gotin ku Windowsa Kurdî ya ku birêz Luqman Bexte çêkiriye heyva tê dikeve bazarê û hemû kesek dikare mifahê jê bistîne. Zimanê wîndowsê bi zaravê Soranî hatiye amade kirin.

Desteya Nivîskar ya Agirî pîroz-bahiyên germ ji birêz Luqman Bexte, ciwanê xwedî şîyan û karîna yê Kurd dike û jêre hêviya serkeftinê pitir dixwaze.

Pirsgirêka Klavyeyê

Çend kes û malperan xwestin klavyeya kurdî çêkin. Mixabin ev xebat ne li gor zimanzanî û pîsporîyê tên kirin. Ji lew re jî pirsgirêkê çareser nakin.

Klavyeyên bi tîpên erebî êdî tu pêşerojê ji kurdan re naynin. Kurd bi tevahî hêdî hêdî derbasî tîpên latînî dibin. Divê çareya klavyeyê bi latînî çareser bibe.

Klavyeya kurdî jî bû pirsgirêkeke girîng êdî. Bernameyên kurdî derdikevin, Linux Ubuntu di destpêka sala 2006'an de de di nav kurdan de gelekî belav bibe û pirsgirêka sereke jî klavye ye. Lewre tîpên û, î, ş, ç, ê bi hêsanî nayên nivîsîn, heta li gor klavyeya hin welatan qet nayê nivîsîn.

Di malpera pckurd.net de jî ev mijar bi rojan tê nîqaşkirin. Hêjayî gotinê ye ku mirov bêje, klavyeya kurdî ne karê teknîsyen û komputergerên kurd e. Ew karê Saziya Zimanê Kurdî ye û saziyek bi vî rengî nîn e.

Saziya Zimanê Kurdî, divê rûne û

klavyeyek wisa amade bike û bi kurdî mirov bikaribe bi hêsanî binivîse. Mînak, niha li ber herkesî Q Klavye heye. Ev klavye li kurdî nayê. Lewre tîpên wê li gor kurdî nehatiye rêzkirin.

1- Tîpên kurdî nîn in.

2- Tîpên din jî li gor kurdî nehatine rêzkirin.

Zimanzan klavyeyê wiha amade dikin:

1- Em tîpan çawa rêz bikin, ku hevok ji aliyê destekî ve neyê nivîsîn û her tîpek ji aliyê destekî ve were nivîsîn.

2- Em tîpan çawa rêz bikin, ku mirov bikaribin nivîsa xwe bi lez binivîsin.

Q Klavye di kurdî de li van herdu armancên jorîn nayê. Bi Q Klavye destek ji destê din bêhtir dinivîse û diweste, diqerime. Her wiha mirov pê dereng jî dinivîse.

Li Aliyê din, li Tirkiyeyê F Klavye heye. Ev klavye jî bersivê nade kurdî. Ji Q Klavye gelekî çêtir e, lê pirsgirêkên zimanê kurdî çareser nake. Li ser F Klavye herdu dest bi hev re dixebitin û her tîpek ji aliyê destê din ve tê nivîsîn.

Heke li ser F Klavye pirsgirêka tîpên Ê, Û, Ç, Ş û Î were çareser kirin, dê ev jî çareser bibe. Tew nebe dê ji bo demekê were ceribandin.

Di vî karî de encam bi pêşbazîyan belî dibe. Klavyeya Nefelê, Klavyeya Kurditgroupê û Klavyeya ku bi rastî jî li gor zimanê kurdî ava bibe divê bivekin pêşbaziyê. Kê li ser klavyeya

xwe gotara xwe zûtir nivîsî, ew klavye serkeftî ye. Lê divê mirov ji niha ve bêje, Q Klavye di pêşbazîyan de heta niha neketiye pêşîya F Klavye.

Bazara Vî Karî

Helbet bazara komputergeriya kurdî êdî de derkeve holê. Li dinyayê gelek bername niha ji xwe re li wergerên belaş digerin. Me bi dehan bername ji wan re wergerand, da ku bazara zimanê kurdî çêbibe. Sibe dê hin şirketên mezin rabin wergerên taybet ji bo xwe bistînin û hin jî de bixwazin Klavyeya Kurdî ji fabrikeyên xwe derxin. Ji bo ku tiştên hatine serê zimanê kurdî neyê serê komputergeriya kurdî jî, divê ev pirsgirêk zûtirîn dem ji aliyê saziyên tîkildar ve were çareser kirin. Mixabin, xuya ye ku lêkolîn û xebatên vî rengî tîkildarî aboriyê ye û hemû saziyên tîkildarî vî karî jî ji tunebûnê nikarin destê xwe bilivînin.

Ev mînak jî ne mînakeke serkeftî ye ji bo klavyeya kurdî.

Ensîklopediya Azad

Kovara PcKurd, Wikipedia ku bi felsefeya 'naveroka azad' di demeke kin de bû çavkaniya referansê ya populer dinirxîne.

Wikipedia derdikeve. Di nav rûpelên Wikipedia de her tişt ewqasî berfireh û bi agahiyên tertîje tînen nivîsîn ku gelek caran pêwîstî bi lêgerîna di Google de namîne. Tiştêk heye ku îro Wikipedia ewqasî mezin û berfireh kiriye. Ew jî bingeha wê ya bi navê 'Wiki' ye.

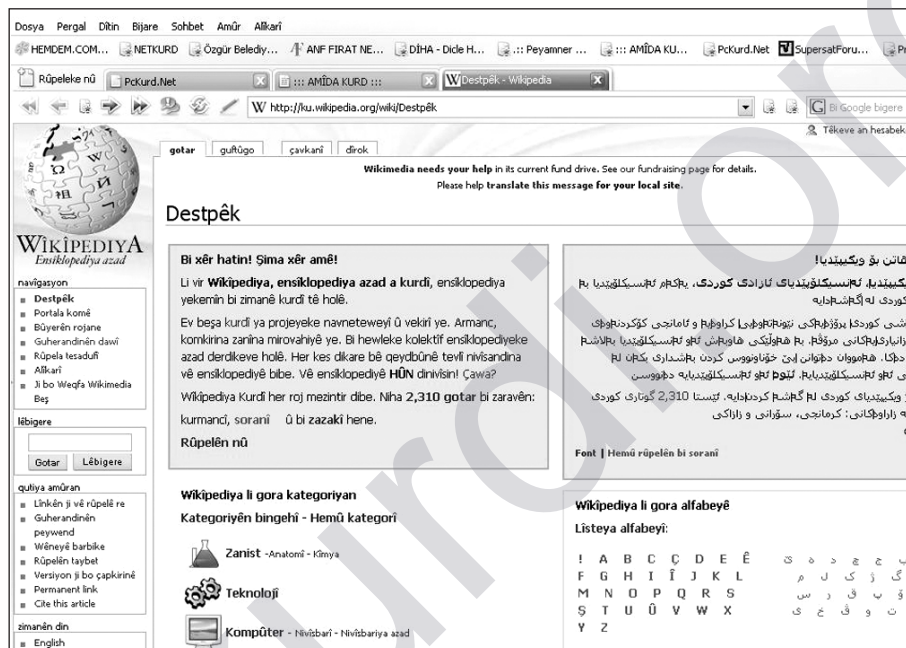
Wiki çi ye?

Berî mirov dest bi kîtekîten Wikipedia bike, divê mirov felsefeya wê bizane. Ji bo wê jî divê berî her tiştî mirov bizane bê Wiki çi ye. Ji ber ku bi awayê Wiki malperên kurdî pir nîn in, dibe ku Wiki bi we biyanî bêt.

Wiki, sepaneke wisa ye ku hem destûrê dide bikarhêneran ku agahiyên li malperê zêde bike hem jî agahiyên ku hene biguherîne. Wate di malpereke wiki de, her kes dikare rûpelan li gor xwe ji nû ve serast bike, tiştan lê zêde bike. Her wiha hemû guhertinên ku tên kirin tomar dibin û bi wî rengî tên weşan. Her wiha kesekî/ê din jî dikare têkeve û wan rûpelan bi awayekî din biguhere û tomar bike. Yek jî dikare guhertinên ku te kirine hemûyan bi paş de vegerîne û bike wekî berê.

Ev taybetiya Wiki bila çavên we netirsîne. Bê çawa tu dikarî tiştên baş li malpereke wisa zêde bikî, gelek kesên din jî hene ku dikarin bi qasî te agahiyên balkêş û nedîtî lê zêde bike. Dibe ku yek bixwaze agahiyên we bi niyeteke xerab xera bike, lê ev yek ne xem e. Lew re hem kesên bi vî rengî hindik in û kes bi vî armancê zêde nêzik nabin, hem jî ku tiştêkî wisa çêbibe jî rêveberên malperê dikarin bi hêsanî rûpelan bikin wekî berê.

Ev sepan, berhevkerina dokumanan gelekî hêsantir dike û agahî bi lez dikevin ser hev. Di her rûpeleke Wiki de wekî prensîb 'biguhere', 'serast bike', 'edit' an jî bişkoşkeke bi navekî bi vî rengî heye. Dema tu pê li vî bişkoşkê dikî,

Her kes dikare têkeve malpera Wikipedia û li gor zimanê xwe agahiyên berhev bike. Heta dikare agahiyên nû li malperê bar bike.

tu xwe digihîni rûpela çavkaniyê. Zimanekî nişankirinê yê hêsan ê Wiki heye ku bikaranîna wê hêsan e. Ev ziman di malperê de li gor nivîsbariya ku tê bikaranîn dibe ku biguhere. Heta tu dikarî zimanê HTML'ê an jî editoreke dîmenî jî bi kar bîni.

Di rûpelên Wiki de bi gelemperî mirov dikare girêdanê bide gotinan jî. Ev riya herî hêsan a mezinkirin û gera di hundir wiki de ye. Em bi mînakê bêjin: Em bêjin malperêk te der barê erdnîgariyê de heye û te di rûpeleke wê navê Wanê dibore. Dema tu girêdanekê didî gotina Wanê, bixweber rûpelek bi navê Wanê te afirandin. Êdî divê tu têkevi wê rûpelê û der barê bajarê Wanê de jî agahiyên binivîsi. Di hundir gotara te de çend gotin hebin ku tu difikirî divê wateya wê were nivîsîn, divê tu girêdanekê bidê. Dema te girêdan da gotinekê û piştî rûpela wê ya nû ya vala vebû, te tiştêk tê de nenivîsi, ew gotin bi rengekî belî dibe. Heke te naveroka wê tijî kir, hingê jî bi rengekî din ew gotin belî dibe. Tu ne mecbûrî hemû rûpelên

vala dagirî. Lewre dê piştî te gelek kesên din werin û dê yek ji wan bixwaze wê rûpelê binivîse. Zîncîra wê bi vî rengî dirêj dibe. Mirov dikare wê yekê bişubîne darekê û guliyên wê.

Di wiki de her nivîskarek ne xwedî nasnameyekê ye û li ben rûpelan navê wan nayê nivîsîn. Di wiki de rûpel hemû di bin beşa xwe de ne. Di wiki'yê de armanc hêsan kirina gihaştina agahiyên e. Ne cihê wê ye ku kes şîroveyên xwe der barê tiştan de binivîsin.

Ensîklopediya Azad

Digel mentîqa wiki ku bingeha Wikipedia ye, divê mirov têgiha 'naveroka azad' bizane ku ew jî bingeha drûşma 'ensîklopediya azad' e. Hemû agahiyên di Wikipedia de, di hundir lîsansa GNU Lîsansa Pelgekirina Azad de ye. Bêyî ku sînorekî telîfî hebe dikare bi azadî were bikaranîn. Ji ber wê taybetiya xwe jî Wikipedia populer bûye.

Îro Wikipedia îngilîzî bi keda bikarhêneran jî 700 hezar rûpelî derbas bûye. Wikipedia tirkî jî 6 hezar rûpelî boriye û Wikipedia kurdî jî li dora 2 hezar rûpelî ye. Mirov di Wikipedia de dikare xwe bigihîne gelek agahiyên der barê çand, erdnîgarî, dîrok, jiyan, zanist, civak û teknolojiyê de. Wikipedia ku bingeha wê Web e, li gor lêkolînekê di internetê de malpera herî populer a referansê ye.

Heta îro we bi dehan ensîklopedî ditiye. Lê we înzeya xwe dananiye bin wan. Ensîklopediyêke ku di her warî de bi agahiyên xwe bibe çavkaniya me nîn e. Ensîklopediyêke wiha hem jî bo xwendekaran, hem jî bo nivîskar û rewşenbîran û hem jî bo zanist û lêkolîneran tiştêkî pir pêdivî ye. Ensîklopediyêke kurdî... Heke hinek ji te re bêjin "Em dest bi amadekirina ensîklopediyêke wisa dikin, tu jî di nav de cih bigire", tê çi bêjî? Tu bawer dikî ku rojekê derfeteke wiha têkeve destê te û tu înzeya xwe deynî bin ensîklopediyêke navnetewî? Ne pêwîst e ku gotinê dirêj bikin. Niha derfeteke bi vî rengî ji bo her kesê ku bi kurdî dizane, heye. Ev ensîklopedî îro êdî heye jî.

Ev xeyal ji bo kurdan bi riya Wikipedia pêk tê. Berî ku em li ser ensîklopediya kurdî rawestin, emê hinekî li ser dîroka Wikipedia rawestin.

Wikipedia, bi alîkariya bi hezaran kesên ku zimanên cuda dizanin û bi riya internetê keda xwe digihînin hev, pêk hatiye. Wikipedia îro li dinê ensîklopediyêke jî ensîklopediyên herî mezin e. Van deman, dema mirov di Google de li gotinekê digire, di rêzika yekemîn de rûpela dazanîna wê gotinê ji nav rûpelên

Malbata Wikimedia:

- Wikipedia Ensîklopedî
- Wikiferheng Ferheng
- Wikimedia Commons Wêne û Medya
- Wikigotin Gotin
- Wikiçavkani Belge
- Wikipirtûk Pirtûkên dersê
- Wikispecies Species
- Wikinews Nûçe
- Meta-Wiki Koordînasyon

Wikipediayên ku ji 100.000 zêdetir gotarên wê hene:

Wekî tê d îtin gelek cureyên Wiki hene. Di beşa kurdî de jî ev beş bi destê Erdal Ronahî tînen birêvebirin.

Wikipediya Kurdî

Mirov dikare ji navnîşana ku.wikipedia.org xwe bi hêsanî bigihîne beşa kurdî ya Wikipedia'yê. Wikipedia Kurdî bi heman prensîbên Wikipedia be jî, mixabin ku heta îro bi qasî birayên xwe yê din mezin nebûye. Jixwe mezinkirin, zêdekirina agahiyên wê û heta xistina wê ya di nav mezin-tirîn ensiklopediya dinê de, di destê me de ye. Piştî ku mirov hinekî di Wikipediya Kurdî de geriya, mirov dikare bi hêsanî prensîbên wê fam bike û zanînen xwe lê zêde bike. Ji bo tu destê xwe navêjî vê ensiklopediya navnetewî tu sedem li ber kesî nîn e. Êdî hincet nîn e.

Lêkolîn û Pêşxistin

Em bêjin der barê mijarekê de pêdiviya te bi hin agahiyên ensiklopedîk heye û tu dixwazî ji bo vê di hundir Wikipedia Kurdî de bigerî. Çend riyên cuda hene ji bo tu xwe bigihîni agahiya ku tu lê digerî. Berî her tiştî, di her rûpelê de, li aliyê çepê zeviya lêgerînê heye, ku tu dikarî gotina tu lê digerî di wir de binivîsî û pê li bişkoşkê bikî da ku di hundir Wikipedia Kurdî de tiştê tu lê digerî derkeve pêşberî te. Heke li gor gotina tu lê digerî sernivîsa rûpelekê hebe, dê te serast bibe wir. Lê ji bo lêgerînê alternatîfek te ya din jî heye. Tu dikarî li serûpela Wikipedia Kurdî, ji nav alfabayê tîpekê hilbijêrî û li gor gotinên bi wê tîpê dest pê dikin, bigerî. Heke tu li gotinekê nagerî û

Wikipediya li gora kategoriyan

Kategoriyên bingehî - Hemû kategori

Zanist - Anatomî - Kîmya

Teknolojî

Kompûter - Nivîsbarî - Nivîsbariya azad

Civak - Rêxistin - Dîrok - Medya

Çand û Huner - Nivîskar - Hunermend - Ziman - Wêje

Mirov - Kes - Kom - Şehîd

Erdnîgarî - Kurdistan - Parzemîn - Welat - Herêm - Bajar - Navçe - Gund

Bi taybetî beşa komputeriyê ji sala borî û vir te tê pêşxistin

tu li mijareke gelemperî digerî, nexwe divê tu beşên ensiklopediyê bi kar bîni. Bi vî rengî tu dikarî xwe bi hêsanî bigihîni gotarên ku di bin beşa xwe de bûne rêz. Wekî mînak em li gotina 'Ehmedê Xanî' bigerin. Dê Wikipedia Kurdî me berêveyî rûpela 'Mele Ehmedê Xanî' bike. Di rûpelên wiha dirêj de, pêşî listeyeke mijaran heye. Bi vî rengî rîyeke hêsan dide te ku tu di hundir gotarê de bi hêsanî bigerî. Di rûpela

'Ehmedê Xanî' de tê wêneyê wî, berhemên wî, felsefeya wî, jiyana wî û dîtinên wî bibîni. Heke te divê tu agahiyan li van tiştan zêde bikî, divê tu bişkoşka 'biguherîne' ya li aliyê rastê yê jêrîn bitikîni. Her wiha tê bibîni ku hinek girêdan di hundir rûpelê de sor in, hinek jî hêşin in. Gotinên ku bi rengê hêşin hatine belîkirin, xuya dike ku tu wan bitikîni tê herî rûpela wê gotinê û ew rûpel tijî ye. Lê gotinên ku

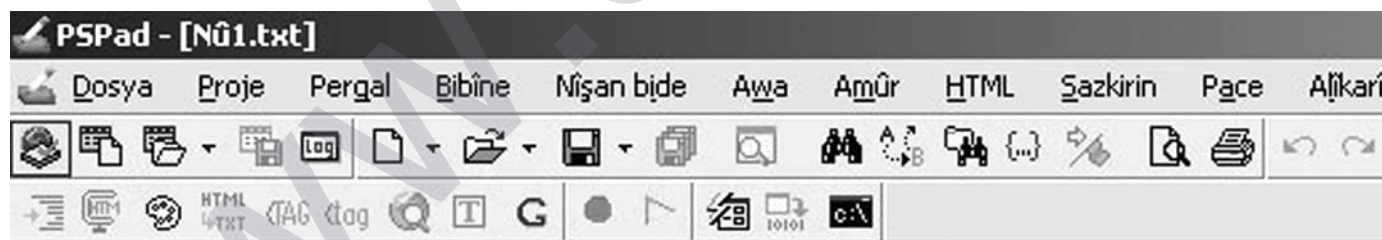
bi rengê sor hatine belîkirin, xuya dike ku rûpela wê hatiye vekirin lê vala ye û divê hinek binivîsin.

Hin zagonên lêzêdekirina li rûpelên Wikipedia jî hene. Berî her tiştî, heke tu naxwazî agahiyên tu dinivîsî ji aliyê hinekî din ve were guhertin, lêzêdekirin û bikaranîn, nexwe divê tu nenivîsî. Her wiha agahiyên ku tu dinivîsî, an divê ji aliyê te ve hatibin nivîsin, an jî divê ji çavkaniyê azad hatibe standin. Berhemên ku mafê wan ê telîfê tînan parastin, tu nikarî tîxî nav rûpelên Wikipedia, ev qedexeyê ye. Heke tu tiştêkî wiha lê zêde bikî, berpirsiyariya wê bi tevahî di stuyê te de ye. Digel van, agahiyên ku tê binivîsî divê ne şexsî bin, divê li gor pêdiviya ensiklopediyê be, divê şîroveya şexsî nehundirîne û çewtiyên rêzimanî tê de tune bin. An jî heta ji destê te hat divê tu çewtiyên rêzimanî nekî. Heke der barê gotarekê de tu bixwazî şîroveyeke şexsî binivîsî, li ser rûpelê bişkoşka 'nîqaşê' heye ku divê tu bitikîni û dîtinên xwe binivîsî.

Wikimedia

Projeya Wikipedia di demeke kin de ewqasî bi ser keft ku, bi navê Wikimedia malperên cuda ên referansê hatin çêkirin. Di Wikimedia de wêne û medyayên azad tînan weşan. Her kes dikare têkeve vê malperê û wêneyên ku dixwaze di vê çavkaniyê de bi cih bike, bişîne.

PsPad, bernameyeyeke edîtorî

PSPad bernameyeyeke edîtorî ye. Bi alîkariya vê bernameyê, mirov dikare script'an binivîse, an bernameyan saz bike, an jî wergera bernameyekê, an dosiyekê bi hêsanî, di demeke kin de pêk bîne. Her wiha cudahiyên di navbera gelek guhertoyan de jî bi hêsanî tê dîtin.

PSPad bernameyeyeke bi gelek zimanan hatiye weşan. Lê kurdiya wê tunebû. Ji bo hêsanîkirina nivîsandina script û bernameyan PSPad gelekî pêwîst bû. Niha mirov dikare bi hêsanî ji pspad.com guhertoya (versiyon) dawî belaş daxê û zimanê kurdî hilbijêre.

Ji bo kesên ku dixwazin berna-

meyan wergerînin kurdî jî gelekî girîng e. Ne ji bo wergerê, lê ji bo rûbirûkirina du guhertoyan gelekî jêhatî ye. Mînak, dema tu guhertoya Abiwordê ya kevin û ya nû bi hev re vekî, heke tîpek bi tenê cudahî di navbera herduyan de hebe, bi rengê kesk xuya dike.

Bi kar bînin, hûnê jê hez bikin.

Ji bo alîkariyê di foruma pckurd.net de binivîsin.

www.kovaraw.com

Hejmarên me yê borî di malperê de ne.
Hejmara nû li bayian e.
Nivîsên xwe bişînin kovaraw@kovaraw.com

BÊ KOVARA W NEMÎNIN